

พัชร นานพิวงค์
“จักษานเสื้อกก ภูมิปัญญาแห่งบ้านนาหว้า”
ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม (เครื่องจักสาน)

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 23 ม.5 ต.เหล่าพัฒนา
อ.นาหว้า จ.นครพนม 48180

โทรศัพท์ : 061-491-6147

Patchara Nanpiwong
Descendant of Weaving Craft Master

Address : 23 M.5 Laopattana, Na-wah District,
Nakompanom 48180

Tel : 061-491-6147

“ ถ้าวันหนึ่งงานที่ทำอยู่ต้องเลือนหายไป ก็คงเสียใจเพราะงานแบบนี้เหมือนงานศิลปะที่มีความสวยงาม แต่เมื่อยายไม่ค่อยได้เราก็ต้องพัฒนารูปแบบให้ถูกตาต้องใจตลาดมากที่สุด ผมจึงอยากให้ทุกคนช่วยกัน รักษางานหัตถกรรมของเราไว้ให้อยู่คู่กับสังคมไทย ”

“ผมเห็นแม่ทำงานสานมาตั้งแต่เด็ก แต่ก็ยังไม่ได้ช่วยแม่ทำอะไรอย่างจริงจัง จนกระทั่งเมื่อตอนที่ผมอยู่ป.5 พ่อของผมได้เสียชีวิตลง เมื่อไม่มีเสาหลักผมจึงคิดหาทางแบ่งเบาภาระของแม่ จึงได้ลองทำเสื้อเป็นครั้งแรก ซึ่งในตอนนั้นจะสานโดยไม่มีสีสัน ไม่มีลวดลาย ต่อมาผมมานั่งคิดว่าหากมีสีสันก็คงจะดีไม่น้อย จึงได้เริ่มพัฒนาการทำเสื้อที่มีสีสันด้วยการย้อมสีแดง สีเขียว สีเหลือง แล้วสานสลับลาย สานเป็นลายน้ำ ลายหมากรุก ตอนนั้นสานเป็นผืนใหญ่ แล้วนำไปขายปรากฏว่าขายได้ราคาแต่ยังขายได้ไม่มากนัก จึงลองทำผืนเล็กซึ่งขายง่ายกว่า ทำให้ผมเริ่มมีกำลังใจมากขึ้นเพราะเริ่มมีการสั่งซื้อเข้ามาจนทำแทบไม่ทัน กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นคนกรุงเทพฯ ที่เห็นสินค้าของผมแล้วจะรู้สึกตื่นเต้น และมองว่าเป็นของแปลกใหม่สวยงาม ทุกวันนี้สินค้ายังไปได้ดี เพราะเสื้อของที่นี่จะแตกต่างจาก

ของคนอื่นคือ นุ่ม นอนสบาย ไม่ร้อน และเน้นความขาว ลูกค้าจึงชอบ ส่วนใหญ่ผมจะเป็นคนผลิต และให้แม่กับพี่นำไปขายทั้งในงานแฟร์และห้างสรรพสินค้า ปัจจุบันนอกจากการพัฒนาที่ตัวผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย มีความละเอียด ประณีตตรงใจลูกค้าซึ่งจะเป็นการต่อยอดสินค้าให้มีมูลค่าสูงขึ้นอย่างไรก็ตาม การออกไปสาธิตยังที่ต่างๆ เพื่อเผยแพร่งานก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นหลักสำคัญสินค้าของผมต้องดีจริงจึงจะทำให้ลูกค้าบอกปากต่อปากซึ่งความเชื่อมั่นของลูกค้าและการบอกต่อผมว่าสำคัญมาก ผมรู้สึกดีใจและภูมิใจในชีวิตมาก เพราะครั้งหนึ่งผมเคยเป็นเด็กเกเร แต่ในวันนี้ ได้มาช่วยแม่ทำมาหากิน และทำทุกอย่างได้อย่างที่แม่ทำ จนกลายเป็นเสาหลักของครอบครัว นอกจากนี้ผมยังรู้สึกภาคภูมิใจมากที่ได้มีส่วนสำคัญในการอนุรักษ์ความเป็นไทย”

ลำดับการสืบทอดงานหัตถศิลป์

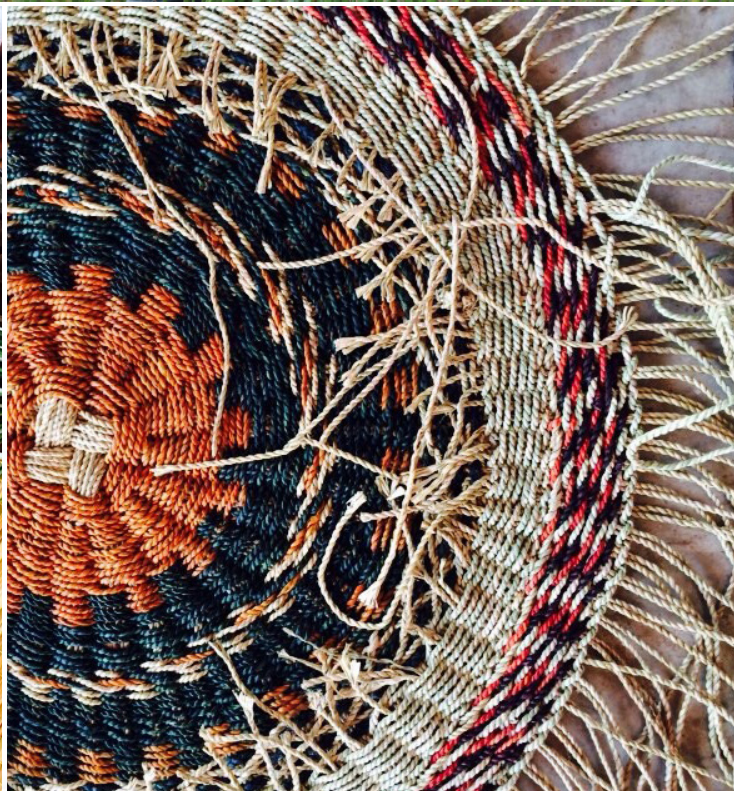
รุ่นที่ 1 : เทวี เสนุข (ยาย)

รุ่นที่ 2 : เรืองยศ นานพิวงค์ (มารดา)

รุ่นที่ 3 : พัชร นานพิวงค์ (บุตร)

เสื่อทอด้วยวัสดุจากกก
(Mat made from reed)

เรื่องยศ นานพิวงค์ (แม่) การทอเสื่อ, กระเป่า (เครื่องจักสาน)

“ในปี 2517 คุณยายทวดได้ก่อตั้งกลุ่มทอเสื่อขึ้นมา และสืบทอดมายังคุณแม่ ส่งต่อมายังรุ่นดิฉัน จากการที่ได้คลุกคลีมาตั้งแต่เด็กทำให้ซึมซับงานทอเสื่อและพบว่าตนเองก็ชอบงานทอเสื่อประกอบกับบริเวณโดยรอบหมู่บ้านมีต้นกกจำนวนมาก ถึงแม้ว่าลำต้นของต้นกกจะอ่อนและเล็กแต่เมื่อผ่านกระบวนการขัดสานก็ทำให้สวยได้ ต่อมาได้มีการ

พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายขึ้น จากต้นกกที่นำมาทอเป็นเสื่อ ก็พัฒนาเป็นกระเป๋า หมวก หรือทำตามคำสั่งซื้อของลูกค้า จากความสำเร็จและสิ่งที่ทำมานับสิบปี ทำให้ดิฉันได้รับการยกย่องเป็น “ครูช่าง” รู้สึกภูมิใจมาก โดยเฉพาะกับผลงาน “เสื่อเพื่อสุขภาพ” ที่ได้สร้างสรรคขึ้นมาวันนี้จึงไม่อยากจะให้ความรู้อยู่แค่ตัวของตัวเอง

เท่านั้น แต่อยากให้ภูมิปัญญาที่อยู่คู่กับคนไทยต่อไป ที่ทำได้ก็คือพยายามสอนลูกสอนหลาน สอนเครือข่าย กลุ่มที่ด้อยกว่าให้มีความรู้ เพราะประเทศไทยเป็นเมืองที่เอื้ออาหารต่อกัน ถ้าหากทุกคนมีงานทำ มีความรู้ ก็จะมีรายได้เลี้ยงดูครอบครัว เลี้ยงดูชุมชน และส่งผลให้ประเทศชาติของเราพัฒนาต่อไปได้”